

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

İstanbul, 18 Ağustos 2010

Ref: TS/EKO/et/2010-030

TÜSİAD VERGİ ÇALIŞMA GRUBU ÖNERİLERİ

KONU	PROBLEM	ÖNERİMİZ
1. Yurtdışı Tahvil İhracı: Yurt dışında tahvil ihracı ve yurt dışı yatırımcılara ödenecek tahvil faizleri üzerindeki stopaj, KDV ve Damga Vergisi.	Yurt dışı bankalardan alınan krediler için ödenen faizler üzerindeki stopaj yükü sıfırdır. Oysa, tahvil ihracı (ki aynı amaca yöneliktir) nedeniyle ödenecek faizlerin stopaj yükü %10'dur. Keza söz konusu kredi işlemi damga vergisi KDV'den müstesnadır.	-Yurt dışına tahvil ihracı nedeniyle ortaya çıkan faizlerin stopaj oranının Bakanlar Kurulu kararıyla sıfıra indirilmesi. -Yurt dışına tahvil ihracı nedeniyle oluşan faizlerin KDV'den müstesna olduğu yönünde Tebliğ ile belirleme yapılması. -Keza tahvil ihraç işleminin damga vergisinden müstesna tutulması.
2. Yüklenilen KDV Listesi 53 no.lu KDV Sirküleri ile duyurulan yeni KDV iade sisteminde, KDV iadesi isteyen mükelleflerden YÜKLENİLEN KDV LİSTESİ isimli bir liste, 2010 yılı başından itibaren istenmektedir. KDV iadeleri ile ilgili ana Tebliğ olan 84 no.lu Tebliğ'de bahsi geçmeyen bu liste yeni sistemin	Ürettiği malı ihraç eden veya düşük oranda KDV hesaplayarak teslim eden mükelleflerin bu mallarla ilgili olarak yüklendikleri KDV'lerin hangi faturalara dayandığını gösterir liste hazırlamaları, ÖZEL BİLGİSAYAR PROGRAMI KULLANARAK, VERİ GİRİŞLERİNİ BU LİSTENİN ELDE EDİLEBİLECEĞİ ŞEKİLDE YAPMADIKLARI	Görüldüğü gibi Maliye İdaresi, 2010 öncesinde uygulaması bulunmayan yüklenilen KDV listesini; -Bu listenin hazırlanmasındaki güçlükleri ve imkansızlıkları dikkate almaksızın, -Mükelleflere listeyi üretebilecek sistemi kurma konusunda süre tanımaksızın ve gerekli tanım ve

yürürlüğe konulduğu 2009 yılı sonuna kadar, sadece satın aldığı malı ihraç eden veya istisna kapsamında teslim eden mükelleflerce, 84 no.lu Tebliğ'deki <i>"ihraç edilen malın bünyesine giren vergi miktarına ilişkin hesaplamaları gösterir tablo"</i> olarak verilmekteydi. Bunun dışında bir uygulama alanı ve mevzuatta bu listenin isteneceğine dair hüküm bulunmamaktaydı. Yeni KDV iade sisteminde bu listenin aniden istenmeye başlanmış olması, özellikle ürettiği malı istisna kapsamında veya düşük oranda KDV hesaplayarak teslim eden mükellefleri çaresiz durumda bırakmıştır.	SÜRECE İMKANSIZDIR. Üretimin karmaşık ve ara mamuller üretilip bu mamullerin ham madde olarak kullanılması suretiyle yapıldığı hallerde BİLGİSAYAR PROGRAMI YAPILMASINDA DAHİ BÜYÜK GÜÇLÜKLER VE İMKANSIZLIKLAR SÖZKONUSUDUR. Mükelleflere hazırlık yapmaları için süre tanınmaksızın yüklenilen KDV listesinin yürürlüğe konulması, KDV iadesine ihtiyaç duyan firmaları kesin bir imkansızlıkla karşı karşıya bırakmıştır. Halen bu listeleri hazırlayıp verebilen firmalar var ise de, bu firmaların çok cüzi bir kısmı tesadüfen bu listeyi verebilecek bilgisayar sistemini kurmuş ve uygulamakta olan firmalar olup, geri kalan ekseri mükelleflerin verdikleri listelerin sistematik bilgilere dayanmadığı açıktır. Yüklenilen KDV listesinin sağlıklı olarak hazırlanabilmesi için üretim girdilerine ait faturalar kayda alınırken sadece maliyet muhasebesinin gerektirdiği mal, cins, miktar ve bedel bilgileri ile yetinmeyip, bu faturalara ait tüm fatura bilgilerinin ve KDV tutarlarının da sisteme girilmesi, bu mallar üretime sevk edilirken tüm bu bilgilerin, üretime sevk edilen mal miktarına tekabül eden yüzdeleri de belirlenmek suretiyle kayda geçmesi ve bu bilgileri işleyerek, üretilen mal bünyesine giren KDV yükünü ve bu yükün hangi faturalara ne oranda dağıldığını raporlayabilecek bilgisayar programı gerekmektedir. Böyle bir program yaptırılsa ve veri girişleri yukarıda tarif edildiği şekilde yapılarak yüklenilen KDV listesi dökülebilsen dahi, geçiş döneminde ciddi sorunlar olacaktır. Mesela bu program hazırlanıp ilk veri girişleri Aralık/2010 tarihinden itibaren yapılmaya başlansa, bu aydan önce eski	kuralları ortaya koymaksızın, -Böyle bir sistemin kurulmasının mükellefe getirebileceği mali yükü düşünmeksizin istemek suretiyle güç durumda bırakmıştır. Yüklenilen KDV listelerinin istenmesi bir süre için durdurulsa ve mükelleflere hazırlık yapmaları konusunda süre tanınsa bile, uygulama yeniden başladığında yukarıda açıklanan nedenlerle sorunlar devam edecektir. Bu konuda çözüm önerimizi belirtmeden önce bu listenin istenmesindeki amacı ortaya koymakta yarar vardır. Yüklenilen KDV listenin ana amacı, -İadesi istenen KDV miktarının doğru olarak tespitinin sağlanması ve -Bu iadenin dayandığı faturaların bilinmesi olarak özetlenebilir. Bu iki amacın, mükellefleri çaresiz durumda bırakmadan ve ağır bilgisayar program bedelleri ödetmeden sağlanabilmesi için ÖNERİLERİMİZ ŞÜDUR: Yüklenilen KDV listesi ile amaçlanan husus, iade hakkı doğuran işlem kapsamında yüklenilen ve iadesi istenen KDV'nin hangi faturalara dayandığını görmektir. Böyle bir listeyi otomatik olarak üretecek bir muhasebe sistemi ve uygulaması bugüne kadar literatürde ve tatbikatta hiç olmamıştır. Bunun olması için çok büyük emek, zaman ve maliyet gerekmektedir. Üretim yapan yahut geniş çapta ve bol çeşide girerek ticari faaliyette bulunan firmalar

	sistemde kayda geçmiş olan faturalar nedeniyle, firmanın stok devir hızına göre belli bir süre sistem istenilen listeyi veremeyecektir. Söz konusu bilgisayar programı yapılırken bazı varsayımlarda bulunulması kaçınılmazdır. İmalat süreci geniş bir havuz niteliği arz ettiği için, bu havuza konulan üretim girdilerinden bir kısmı havuzdan alınarak üretime sevk edildiğinde havuzdan alınan malın hangi fatura ile ilgili olduğunun tespitinde, stok veya satılan mal maliyetinin belirlenmesinde kullanılan LİFO, FIFO, HAS MALİYET gibi varsayımların kullanılması gerekmektedir. Program hazırlanmasında yüklenilen KDV listesinin tanzimi açısından dikkate alınabilecek yöntemin ne olduğu veya yöntem seçiminde mükelleflerin tercih hakkı bulunup bulunmadığı Maliye İdaresi'nce belirlenip duyurulmamıştır. Dolayısıyla bilgisayar programının hangi varsayıma dayanarak yapılacağı bilinmediğinden program yapmak dahi bugün için mümkün değildir. Belirsizlik olmasa bile, programın hazırlanması için ödenmesi gereken bedel ve bu program gereği yapılması gereken ekstra veri girişleri nedeniyle oluşacak işgücü kaybı şeklindeki külfetlerin mükelleflere yüklenmesi doğru değildir.	FAALİYETLERİNİN TÜMÜNÜ KAPSAYAN KDV YÜKLENİMLERİNİN HANGİ FATURALARA DAYANDIĞINI, AYLIK KDV İNDİRİM LİSTELERİ İLE RAHATLIKLA ORTAYA KOYABİLMEKTEDİR. Sorun olan husus bu total yüklenimin iade hakkı doğuran işleme isabet eden kısmının hangi faturalara ne oranda dayandığını gösterebilmektir. Şayet firma iade hakkı doğuran işleme konu malın üretim sürecini kapsayan tüm aylara ait KDV indirim listelerini vermekte ise, FİRMA BAZINDA KDV İNDİRİM ALT YAPISININ TAMAMINI GÖRMEK MÜMKÜN OLABİLMEKTEDİR. İNDİRİMLERİN TAMAMININ GÖRÜLEBİLDİĞİ DURUMDA İADE HAKKI DOĞURAN İŞLEMLE İLGİLİ İNDİRİMLERİN HANGİLERİ OLDUĞUNUN ÖNEMİ KALMAMAKTADIR. (İade hakkı doğuran işleme isabet eden kısım, "<i>Malın bünyesine giren vergi miktarına ilişkin hesaplamaları gösterir tablo</i>" hazırlanarak, duruma göre ORANTI yoluyla veya MALİYET yapısından hareketle kolay bir şekilde tespit edilebilmektedir.) Bu nedenle, 84 no.lu Tebliğ'de bahsi geçen ve iadesi istenen KDV'nin nasıl hesaplandığını gösterir tablo ile birlikte, -İade istenen aya ait indirim listesinin (bu liste zaten her iade talebinde verilmektedir.) -Üretim süreci iade hakkı doğuran işlemin yapıldığı aydan önceki aylara da sirayet ediyorsa, sirayetin söz konusu olduğu aylara ait KDV indirim listelerinin istenmesi ile yetinilmelidir.

	Böylelikle, iade hakkı doğuran işlemle ilgili yüklenimlerin gerçekleştiği aylara ait tüm KDV indirimleri görülebilir. Bu indirimlerin tümü irdelendiğinde, iade hakkı doğuran işleme isabet eden KDV tutarı da bu kapsamda irdelenmiş olur. Bu önerimizin, yüklenilen KDV listesinden beklenen işlevleri sağlayacağına ve bu listenin istenmesinden doğan, yukarıda arz ettiğimiz sorunları ortadan kaldıracağına inanıyoruz. Bu inancımızın dayanakları aşağıda özetlenmiştir: İadesi istenen KDV'nin miktarının doğru tespitinde tek alternatif yüklenilen KDV listesi değildir. Yaklaşık 25 yıldır devam eden KDV uygulamasında iadesi istenen KDV, 84 no.lu Tebliğ'de belirtilen <i>"ihraç edilen malın bünyesine giren vergi miktarına ilişkin hesaplamaları gösterir tablo"</i> ile tespit edilmiştir. Bu tablonun hazırlanmasında bazı mükellef ihtiyatlı davranarak söz konusu tabloya ilgili yüklenimlerinin tamamını aktarmamış, çoğu halde söz konusu tablolar gerçek yüklenime çok yakın veya eşit rakamlarla oluşturulmuştur. Arızden cüzi sayıdaki bazı mükelleflerin yüklendikleri KDV'yi gerçeğinden daha yüksek olarak göstermiş olmaları muhtemel ise de, gerek % 18'lik tavan, gerekse buna tevessül eden mükelleflerin ihmal edilebilecek ölçüde az olması nedeniyle söz konusu sistem bir kenara atılacak ölçüde başarısız olmamıştır. Yukarıdaki önerimiz kabul edildiğinde, KDV iadesi isteyen mükellefler, iadesini istedikleri KDV tutarından daha fazla indirim içeren aylık listeleri denetime sunulmuş olacaktır. Bu denetimlerde alt firma sorunları nedeniyle veya başka nedenlerle tereddüde konu indirimlere rastlandığında, bu indirimlerin tenzile konu edilmesinde ön planda

		iade tutarı değil, varsa devrolan KDV dikkate alınmalıdır. Aksi tutum, mükelleflerin aşırı mağduriyetine sebebiyet vermektedir. Kaldı ki, KDV iadesi istemeyen ve devrolan KDV'si bulunan bir mükellefin indirimleri arasında alt firma sorununa konu bir fatura görüldüğünde, bu faturada yazılı KDV nakden talep edilmeyip, devrolan KDV'nin azaltılması yoluna gidilmekte olup, önerdiğimiz husus KDV iadesi isteyen ve istemeyen mükellefler arasında paralellik sağlanmasına katkıda bulunacaktır.
3. Katma Değer Vergisi Kanunu'nun Geçici 17nci Maddesi Hakkında	Yürürlüğü 31.12.2010 tarihinde sona erecek olan söz konusu Geçici 17nci madde hükmünün aynı mahiyette olmak üzere sürekli bir istisna maddesi haline getirilmesi öteden beri bir ihtiyaç olarak ortaya çıkmış olmasına rağmen bugüne kadar böyle bir düzenleme yapılmamıştır.	Bu amaçla Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 11inci maddesinin (c) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki hüküm (d) bendi olarak ilave edilebilir: “Dahilde işleme ve geçici kabul rejimi kapsamında ihraç edilecek malların üretiminde kullanılacak maddelerin tesliminde bu maddenin (c) bendi hükümlerine göre, bölgeler, sektörler veya mal grupları itibariyle işlem yaptırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir. Bu hükmün uygulanmasında ihracat süresi olarak anılan bentteki süre yerine bu rejimlerde öngörülen süreler esas alınır. İhracatın şartlara uygun olarak gerçekleştirilmemesi halinde zamanında alınmayan vergi, vergi ziyai cezası uygulanarak gecikme faizi ile birlikte alıcıdan tahsil edilir. Bu hükmün kapsamında teslimde bulunanlara iade edilmesi gereken Katma Değer Vergisi'ni, ihracat işlemlerinin tamamlanmasını beklemeden yaptırmaya Maliye Bakanlığı yetkilidir.” Yukarıdaki hükmün yürürlük tarihi olarak 01.01.2011 tarihi öngörülmektedir. Gerekçe:

		Bilindiği gibi ihracat edilen mallar üzerindeki KDV'nin finansman yükünün azaltılması ve daha da önemlisi ihraç edilen malların bünyesinde kullanılan temel hammaddelerin imalatçısı konumundaki yerli sanayicinin ithal ikame ürünler karşısında maruz kaldığı haksız rekabetin giderilmesi için 4369 sayılı Kanun'un 62nci maddesi ile 29.07.1998 tarihinde yürürlüğe konulan Geçici 17nci madde hükmüne olan ihtiyaç devam etmektedir. Bu hükmün sürekli hale getirilmesi ve bununla birlikte KDV iade haklarının ihraç işlemi beklenmeksizin yerine getirilmesinin sağlanması ile yerli temel girdi üreticisi sanayicinin ithal ürünler karşısında kaldığı haksız rekabet tamamen giderilmiş olacaktır.
4. Menkul Kıymet Teslimlerinin Katma Değer Vergisi karşısındaki durumu: Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17/4-9 maddesinde değerli kağıtlar, tahvil ve hisse senedi teslimleri KDV'den müstesna tutulmuştur. Günümüzde, özellikle tahvil ve hisse senedine benzeyen bir çok yeni enstrüman oluşmuştur. (Örneğin, varantlar, Gelir Ortaklığı senetleri, Menkul Kıymet Yatırım Fonları Katılma Belgeleri). Keza, bu anda oluşmuş bir çok türev araçları da vardır (Örneğin, forward, vs.)	KDV istisnası son derece sınırlı bir alana münhasır olduğu için, bir çok para ve sermaye piyasası aracı kurumsal yatırımcılar tarafından alınıp, satılmamakta ve bu piyasaların gelişmesine engel olmaktadır.	Kanaatimizce, Bakanlığın düzenleyeceği bir sirküler ile bu husus çözümlenebilir. Söz konusu sirkülerde; KDV Kanunu'nun ilgili maddesine atıf yapılarak, tahvil ve hisse senedine bağlı ve onları baz alan diğer menkul kıymetler (varant, katılma belgeleri vs.) ile türev enstrümanları da tahvil ve hisse senedi gibi kabul edilir şeklinde bir düzenleme yapılabilir.